

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĀELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

DVADESET I ČETVRTA NEDJELJA KROZ
GODINU

TI SI POMAZANIK-
KRIST! ... SIN
ČOVJEČJI TREBA DA
MNOGO PRETRPI.

RUJAN

Ned 15. **XXV. NEDJELJA KROZ GODINU;
GOSPA ŽALOSNA; DOLORES**

Pon.	16.	Kornelije i Ciprijan; Eufemija
Uto.	17.	Rane sv. Franje; Robert Belamin
Sri.	18.	Josip Kupertinski; Sonja; Irena kvatre
Čet.	19.	Januarije; Suzana; Emilija
Pet.	20.	Andrija Kim; Svjetlana kvatre
Sub.	21.	Matej apostol i evanđelist; Matko, Matiša ; kvatre

Naslovnica:
Felolini Maria Ifopo, **"Let us Pray"**
Slika preuzeta s:
<https://hail.to>

mihael

23/2024.

Listić Policijske kapelanije sv. Mihaela Arkandela MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije,
Godište XVIII. (2024.), broj 23 (613); dvadeset i četvrta nedjelja kroz godinu, 15. rujna 2024.

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan, tel.: 22 712, 85 682; e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana, tel.: 22 715, 82 805; e-mail: vbakula@mup.hr

mihael

MEDITACIJA

Susreti s Tobom 3

SLUŽBA RIJEČI

XXI. NEDJELJA KROZ GODINU

ČITANJA

Ti si Pomazanik-Krist! ...
Sin Čovječji treba da mnogo pretrpi. 4

HOMILIJA

Obitelj -
izvor života i radosti za sebe i druge 8

KATEHEZA

Odricanjem do dobitka,
mukom do radosti 10
Mali vjeronaučni leksikon 13

MEDITACIJA

Govori nam o Davanju 14

BLAGDAN

Andrija Kim Taegon 15

NAŠI POKOJNI 16

PRIČA

Zaboravljeni križ 20

Susreti s Tobom

U susretima s Tobom, Gospodine,
srećom me puni Tvoja prisutnost:

Susret ujutro,
kad otvaraš moje oči za novi dan pun nade,
koju mu ulijeva Tvoja ljubav.

Susret na poslu,
kad Tvoja stvaralačka ruka vodi moju ruku,
da ovaj svijet učini sretnijim,
ljepšim i ljudskijim.

Susret s ljudima
koji mi prilaze s povjerenjem,
kad Tvoje Božje lice
otkrivam u obličju ljudskom.

Susret u molitvi,
kad meni samom prilaziš,
kad moje misli oko Tebe kruže,
a dušom Ti se primičem u povjerenju.

Susret kod objeda,
kad od Tebe primam kruh koji obnavlja moj život,
još više kod euharistijskog stola,
gdje mi sama sebe daješ za hranu.

Susret u noći,
kada gasiš svjetla da me obavije mir,
kad zatvaraš moje oči,
da uronim u Dubinu Tvoga otajstva.

Nek svaki susret kojim prožimaš moju nutrinu
i privlačiš me k sebi
bude korak bliže uzvišenom, divnom,
posljednjem susretu
koji nikad neće prestati.

Prvo čitanje: Iz 50, 5-9a

Leđa podmetnuh onima što me udarahu.

Čitanje Knjige proroka Izaije

Gospodin Bog uho mi otvori:
ja se ne protivih niti uzmicah.
Leđa podmetnuh onima što me udarahu,
a obraze onima što mi bradu čupahu,
i lica svojeg ne zaklonih
od pogrda ni od pljuvanja.
Gospodin Bog mi pomaže,
zato se neću smesti.
Zato učinih svoj obraz ko kremen
i znam da se neću postidjeti.
Blizu je onaj koji mi pravo daje.
Tko će na sud sa mnom?
Nek se suoči sa mnom!
Tko je protivnik moj u parnici?
Nek mi se približi!
Gle, Gospodin Bog mi pomaže,
tko će me osuditi?

Riječ Gospodnja

Naše prvo čitanje uzeto je iz Izaijine treće Pjesme o Sluzi Gospodnjem i to iz njezine druge i treće strofe. Veličina Sluge, što izranja iz poslanja koje mu je dodijeljeno, svoje temelje ima u stavu slušanja: on je prije svega primatelj riječi Gospodnje. Prema nekim, ovdje je sažeta Izraelova povijest objave u njezinim završnim antropomorfnim kategorijama – Izabrani narod, da bi bio Sluga Gospodnji, mora početi sa slušanjem! Božja riječ jest izvor svega, njome su nebesa i zemlja sazdana. Primati je znači u sebe primati Božju blizinu i svježinu djelovanja. Prosvijetljen i ojačan njome, Sluga kao vjerni učenik u tišini trpi poruge, uvrede i udarce. Njegovo ne opiranje nije znak rezignacije već pouzdanja u ime Gospodnje. Riječ koju prima u njemu se pretvara u aktivnu pomoć i zato se neće smesti nitipostidjeti. Štoviše, Sluga je toliko uvjeren u svoju orijentaciju da se ne boji ničijeg prigovora ili polaganja protivnih argumenata! Iako na teškom putu, on svoju vjeru živi osvjedočen u Božju blizinu i pomoć. Njegovo poslanje nije tapkanje kroz oblake drhturave vjere i sumnji nego iznošenje svjedočanstva o Gospodnjoj djelatnoj blizini koju uživa. Pred takvom vjerom sumnjivac dobiva sve više razloga sumnjati u svoju sumnjičavost. Stoga je Sluga stavljen za uzor svima.

Otpjevni psalam: Ps 116, 1-9

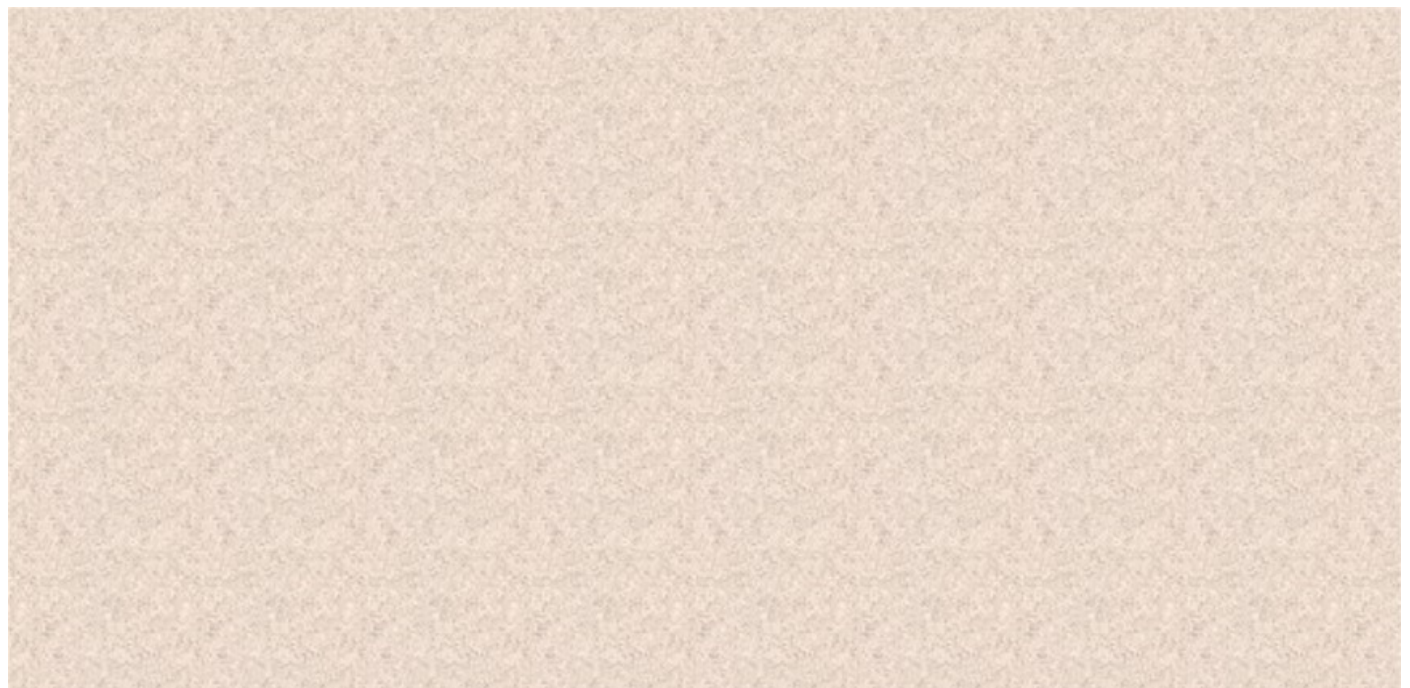
Hodit ću pred licem Gospodnjim u zemlji živih.

Ljubim Gospodina jer čuje
vapaj molitve moje:
uho svoje prignu k meni
u dan u koji ga zazvah.

Užeta smrti sapeše me,
stegoše me zamke podzemlja,
snašla me muka i tjeskoba.
Tada zazvah ime Gospodnje:
„Gospodine, spasi život moj!“

Dobrostitiv je Gospodin i pravedan,
pun je sućuti Bog naš.
Gospodin čuva bezazlene:
u nevolji bijah, on me izbavi.

On mi život od smrti izbavi,
oči moje od suza, noge od pada.
Hodit ću pred licem Gospodnjim
u zemlji živih.

Drugo čitanje: Jak 2, 14-18

Vjera, ako nema djelâ, mrtva je.

Čitanje Poslanice svetoga Jakova apostola

Što koristi, braćo moja, ako tko rekne da ima vjeru, a djelâ nema? Može li ga vjera spasiti? Ako su koji brat ili sestra goli i bez hrane svagdanje pa im tkogod od vas rekne: „Hajdete u miru, grijte se i sitite“, a ne dadnete im što je potrebno za tijelo, koja korist? Tako i vjera: ako nema djelâ, mrtva je u sebi. Inače, mogao bi tko reći: „Ti imaš vjeru, a ja imam djela. Pokaži mi svoju vjeru bez djelâ, a ja ću tebi djelima pokazati svoju vjeru.“

Riječ Gospodnja

Pavlove poslanice, razmatrajući čovjekov položaj pred Bogom i potrebu njegova samoodređenja, naučavaju da se čovjek opravdava se vjerom. U drugom čitanju nailazimo na nauk Jakova apostola koji postavlja pitanje može li vjera spasiti? Iako su naizgled međusobno suprotstavljeni, prva Crkva nije vidjela napetost između ova dva učenja. Problem o kojem govore Pavao i Jakov nije isti jer ne govore oba o opravdanju po istim djelima. Naime, Jakov govori o djelima kršćanske ljubavi prema siromašnim pripadnicima kršćanske zajednice i želi reći da se vjera, ako je ima, očituje ne riječima nego djelima ljubavi. Gdje takvih djela nema, nema ni vjere. Pavao, s druge strane, kad govori o djelima misli na uvjerenje Židova da je za spasenje dovoljno vršenje djela Zakona i to specifično onih po kojima se Izrael izdvaja u odnosu na druge narode. Kada se pažljivo promatraju Pavlov i Jakovljev kontekst ovog učenja, kršćanski egzegete vide kod Jakova eventualnu borbu protiv krivo shvaćenog Pavla tj. protiv onih koji se hvastaju posjedovanjem vjere a u konkretnom životu ne očituju kršćanski identitet: svojim ponašanjem ne „opravdavaju“ svoj kršćanski status – svoju opravdanost Kristovom smrću i uskrsnućem.

Komentar 1. i 2. čitanj Ivica Čatić, <https://www.vjeraidjela.com/>

Evandjelje: Mk 8, 27-35

Ti si Pomazanik-Krist! ... Sin Čovječji treba da mnogo pretrpi.

Čitanje svetog Evandjelja po Marku

U ono vrijeme: Krenu Isus i njegovi učenici u sela Cezareje Filipove. Putem on upita učenike:

„Što govore ljudi, tko sam ja?“

Oni mu rekoše:

„Da si Ivan Krstitelj, drugi da si Ilija, treći opet da si neki od proroka.“

On njih upita:

„A vi, što vi kažete, tko sam ja?“

Petar prihvati i reče:

„Ti si Pomazanik – Krist!“

I zaprijeti im da nikomu ne kazuju o njemu.

I poče ih poučavati kako Sin Čovječji treba da mnogo pretrpi, da ga starješine, glavari svećenički i pismoznanci odbace, da bude ubijen i nakon tri dana da ustane. Otvoreno im to govoraše. Petar ga uze u stranu i poče odvrćati. A on se okrenu, pogleda svoje učenike pa zaprijeti Petru:

„Nosi se od mene, sotonu, jer ti nije na pameti što je Božje, nego što je ljudsko!“

Tada dozva narod i učenike pa im reče:

„Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom. Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga; a tko izgubi život svoj poradi mene i evandjelja, spasit će ga.“

Riječ Gospodnja

U današnjem ulomku Isus pita učenike što ljudi govore o njemu, tko je on. Ne radi se o pitanju koje je samo sebi svrha. Pitanje traži odgovor kako su ljudi razumjeli Isusove riječi i djela. Odgovori su različiti: od toga da ga neki smatraju Ivanom Krstiteljem, Ilijom ili nekim od proroka. Radi se o ljudima koji su mrtvi, tj. ljudi su smatrali da je Isus proročki lik koji se vratio iz mrtvih. Stav učenika izražava Petar kad ističe da je Isus Krist, Mesija, pomazanik Božji. Čuvši to, Isus pojašnjava kakvo je to njegovo mesijanstvo. On će biti Mesija kakvog su očekivali, onaj koji će doći na oblacima na kraju vremena. Na Petrovu žalost, Isus dodaje i to da će biti odbačen, da će trpjeti i umrijeti, ali na kraju uskrsnuti. Takvog Mesiju narod nije očekivao, tj. takva slika se nije uklapala u njihova očekivanja, i Isusovo insistiranje na takvoj slici moglo je dovesti u pitanje njihovo prihvatanje Isusa. Petrova reakcija najbolje oslikava očekivanja ljudi. No unatoč protivljenju Isus je ustrajao na takvoj slici Mesije. I ne samo to, nego je i istaknuo da će oni koji ga žele slijediti morati istim putem, tj. putem trpljenja. Mnogima se to nije svidjelo!

Darko Tomašević

Obitelj - izvor života i radosti za sebe i druge

„A vi, što vi kažete tko sam ja“, Isus danas i nas pita. Tko je on za nas? I što on uistinu znači za naš život, našu svakodnevnicu? Teško pitanje. A i lako, jer nam je Petar dao odgovor. On kaže: „Ti si Pomazanik – Krist!“ Ako je to i naš odgovor, a ako kažemo da smo kršćani i katolici onda to jest naš odgovor jer je Petrov odgovor, odgovor Katoličke Crkve, onda nije dovoljno to samo reći. Potrebno je taj odgovor i živjeti, odnosno potrebno ga je potvrditi svojim djelima. Upravo na ovome, na djelima kojima pokazujemo ono što vjerujemo, inzistira i sv. Jakov u ulomku koji nam je ponuđen kao drugo čitanje. On kaže: „Što koristi, braćo moja, ako tko rekne da ima vjeru, a djela nema? Može li ga vjera spasiti? Ako su koji brat ili sestra goli i bez hrane svagdanje pa im tko rekne: ‘Hajdete u miru, grijete se i sitite’, a ne dade im što je potrebno za tijelo, koja korist? Tako i vjera: ako nema djela, mrtva je u sebi. Inače, mogao bi tko reći: ‘Ti imaš vjeru, a ja imam djela. Pokaži mi svoju vjeru bez djela, a ja ću tebi djelima pokazati svoju vjeru’“.

Skloni smo u onima o kojima govori sv. Jakov prepoznati samo siromahe koje susrećemo na našim ulicama, one koji dolaze u Caritas, koji se hrane u pučkim kuhinjama, na beskućnike, možda izbjeglice... Ne mogu reći da se to ne odnosi na njih, dapače, ali bih želio da danas proširimo svoj pogled i da u onima o kojima sv. Jakov govori kao golej braći i sestrama i bez hrane, prepoznamo i članove vlastite obitelji. Ma, zapravo reći ću i to da bismo one o kojima govori sv. Jakov trebali najprije prepoznati u njima, a tek onda nakon njih i u svima drugima. Nije ovo, da ne bismo krivo shvatili, poziv na egoistično zatvaranje u okvir vlastite obitelji i zanemarivanje drugih potrebnih ljudi izvan vlastite obitelji, nego poziv na nezanemarivanje članova svoje obitelji i onih dužnosti koje imam prema njima. U ovom smislu možemo čak i parafrazirati sv. Jakova i reći: Što koristi, braćo moja, ako sam ja dobar prema siromasima na ulici, a nisam dobar prema svojoj ženi, odnosno svome mužu, ako se ne brinem za svoju djecu i njihove potrebe, one materijalne, ali i one odgojne i duhovne, ako ne poštujem svoje roditelje ili ih zanemarujem kad su stari i potrebni moje blizine i pomoći itd.?

Želimo li pokazati da smo vjernici, evo prvog područja na kojemu to trebamo pokazati! Tek nakon toga možemo, a i trebamo, to pokazati i prema svima drugima. I to ne samo kroz milostinju, koja je nerijetko tek sredstvo za umirivanje savjesti, nego ponajprije kroz preuzimanje svojih društvenih i crkvenih odgovornosti. Puno je bolje vršeci svoje dužnosti pokušati izgraditi bolje društvo i Crkvu, u kojem se zbog onog što mi sa svoje strane činimo ili ne činimo neće stvarati novi siromasi, nego li se silno truditi kako bismo pomogli siromasima dajući im milostinju. Tek kad smo napravili sve što treba da ne bi bilo siromaha, ima smisla i treba činiti ono što možemo da bismo pomogli onima koji to jesu. Naravno da smo dužni krenuti od vlastite obitelji, ne da bismo joj nagomilavali nepotrebno, nego da bismo joj pružili ono što je nužno. A nužno nije samo ono materijalno, ono je to ponajmanje. Nužno je ono vrijednosno koje često potpuno zanemarujemo. Zato današnji svijet, osobito

naš zapadni, nije gladan kruha i gol ruha. Ali jest gladan i gol pravih vrijednosti. Sve ovo je, zapravo, poziv na hod sa svojim vlastitim križem za Isusom koji ide u Jeruzalem, gdje će ga odbaciti i ubiti, jer nije želi samo govoriti o ljubavi, nego je tu ljubav o kojoj je govorio želio i posvjedočiti vlastitim životom. Učinio je to na najradikalniji način na križu. To je i naš poziv, naš križ, ono naše biti vjernici koji Isusu s Petrom govore: „Ti si Pomazanik – Krist!“, koje treba ponajprije oblikovati mene i moju obitelj, čineći nas kršćanski prepoznatljivim u onom biti supruga i majka, muž i otac, djed i baka, djeca i unuci, brat i sestra, u onom našem biti katolička obitelji koja ne samo govori da je katolička obitelj, nego tako i živi. Samo tako naše obitelji mogu ostati, a ako to više nisu i ponovno postati, izvor života i radosti za sebe, ali i druge, Crkvu i društvo, ovaj svijet i vrijeme, uključujući i siromahe.

Mons. Mate Uzinić, <https://db.hr>

<https://www.medjugorje-info.com/>

Odricanjem do dobitka, mukom do radosti

Ovonedjeljno evanđelje opisuje događaj kod Cezareje Filipove:

Petrova ispovijest vjere u Isusa kao Krista ili obećanog Pomazanika; Isusov navještaj da ima biti patnički Mesija; Petrov pokušaj da Učitelja odvрати od namjeravanog puta u Jeruzalem Isusov oštar ukor Petru i poziv na nošenje vlastitog žrtvenog križa.

Evanđelist pokazuje da pohvala i ukor Petru idu zajedno. Pohvala za hrabru vjeru i učenički hod za Isusom, ali i ukor za trijumfalističko poimanje Mesije koji bi za Petra i istomišljenike mogao ostati Mesija njihove vjere samo ako nastavi s uspješnim propovijedima i čudesnim ozdravljenjima. Mesija poraženi, poniženi, odbačeni ne uklapa se u njihovu preduskrсну vjeru. Isus dobacuje Petru i svima koji misle kao on: „*Nije ti na pameti što je Božje nego što je ljudsko!*“.

Ovaj događaj predstavlja prekretnicu u Isusovu mesijanskom djelovanju kako ga vidi i prikazuje evanđelist Matej. Do Cezareje Filipove Isus djeluje u puku te i samim demonima zabranjuje razglašavati njegov identitet. Od Cezareje Filipove Isus prihvaća ispovijest Petra i ostalih, ali im „*otvoreno govoraše*“ da ima biti patnički Mesija. Od tog događaja Isus će se posvećivati pretežno Dvanaestorici te ih uvoditi u otajstvo patnje i uskrsnuća.

Starozavjetna podloga ovom događaju evanđelja je Treća pjesma o Sluzi patniku iz Knjige Izaijine. Podsjetimo se da u Izaiji postoje četiri pjesme o Sluzi Patniku, i to u dijelu koji se zove „Knjiga utjehe“ zato što sadrži propovijedi proroka iz vremena babilonskog sužanjstva (god. 687-538. pr. Kr.) kojemu je glavna zadaća bila tješiti sunarodnjake te ih podržavati u vjeri da Bog može i hoće intervenirati u prilog svome narodu. Ovaj Sluga je tihi Božji čovjek koji svoju službu obavlja bez vanjskih uspjeha, a završava nasilnom smrću koju ljudi kasnije počinju cijeniti kao izvor milosti za sve.

Taj Sluga je slika Isusa spremnog na nasilnu smrt da bi ostao vjeran Bogu i ljudima onako kako uviđa da Bog traži.

Tako nam danas liturgija iznosi primjer Isusa koji odricanjem ide prema dobitku, mukom prema radosti. Kao što se on odrekao samoga sebe pri vršenju svoga mesijanskog poziva, tako traži da se i mi odričemo. Kao što je on nosio svoj životni križ, tako traži da i mi nosimo svoj: „*Hoće li tko za mnom, neka se odreče samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom!*“. Zato što je svako dužan proživjeti i pred Bogom sadržajnim učiniti svoj život. Drugi mogu umjesto nas nešto obaviti bolje ili gore. Ali Bog je svakome namijenio vlastiti put kroz život pozvavši ga na gozbu života baš sada, baš u ovakvim prilikama.

„Sela oko Cezareje Filipove“, sjeveroistočno od Genezaretskog jezera u Isusovo doba potpadala su pod vlast Filipa četverovlasnika koji je taj grad podigao u čast caru. Na tom području živjelo je u ono doba više pogana nego Židova i Isus se mogao mirno posvetiti poučavanju Dvanaestorice. On pita učenike, što ljudi govore o njegovu identitetu i poslanju da bi Dvanaesticu potaknuo na zauzimanje osobnog stava. „A vi, što vi kažete, tko sam ja?“. To pitanje upravljeno je čitateljima Markova vremena u Rimu, ali i nama osobno u današnjoj liturgiji. Nije dosta izdaleka slijediti što drugi o Isusu govore nego valja zauzeti osobni stav i djelovati u skladu sa zauzetim stavom. Apostoli su sebi razbistrili tko je za njih Isus. U njihovo ime nastupa Petar: „Ti si Pomazanik-Krist!“ U grčkom izvorniku stoji samo jedan izraz *Hristos* koji je prijevod hebrejskog izraza *Mašiah*, a oba znače „Pomazanik“, tj. obećani Potomak Davidov s kojim će na poseban način biti Bog. Pomazivani su u starini bili veliki svećenici, proroci i kraljevi pri preuzimanju javne službe u narodu Božjem.

Isus prihvaća ispovijest Dvanaestorice, ali im prijeti da drugima ne razglašuju njegovo mesijanstvo zato što većina židovskih sunarodnjaka ima san da će Mesija biti prvenstveno politički osloboditelj koji će istjerati strance te uspostaviti vladavinu malobrojnog naroda Božjeg Izraela nad brojnijim i vojno jačim poganskim narodima.

Isus odmah pristupa „tuširanju“ slike o sebi kao Pomazaniku u dušama svojih učenika. On jest Mesija, ali patnički Mesija poput Sluge patnika iz Knjige Izaijine. On ne želi provocirati, ali već na tom stupnju svoga mesijanskog djelovanja vidi da će ga vjerski poglavari osuditi na smrt kao prevratnika, a on ne može mijenjati svoj način mesijanskog djelovanja, jer bi to značilo odstupanje od volje Očeve. Najavom uskrsnuća Isus pokazuje da vidi smisao svoje buduće patnje i odbačenosti. Nakon ove „otvorene“ i šokantne najave ponovno stupa u akciju Petar kao predstavnik Dvanaestorice. Uvjeren kao i oni da Božji miljenik ne smije završiti porazom, jer bi to dovelo u pitanje njihovu vjeru u Isusovo mesijanstvo, on pokušava odvratiti Isusa od namjeravanog puta u Jeruzalem. Jedini Marko ovdje bilježi da je Isus „*pogledao svoje učenike pa zaprijetio Petru*“ (usp. Mt 16, 23). Znao je da i ostali misle kao Petar. Ukor Petru je ukor svakome od njih osobno.

„*Nosi se od mene, sotonu!*“ je odlučno odbacivanje Petrova nagovaranja. „*Satan*“ je protivnik na sudu kod starih Židova. Na daljnjem stupnju svoje vjere oni su sotonom počeli nazivati poglavicu đavolskog. Ovdje Isus misli „*protivniče*“ u prvotnom smislu riječi, zato što ga Petar želi odvratiti od izvršavanja volje Očeve. Isus je svojom braćom i sestrama proglasio sve koji zajedno s njime volju Božju traže i vrše. Sada strogo kori jednog učenika koji ga od toga pokušava odvratiti. „*Nije. ti na pameti*

što je Božje, nego što je ljudsko“ je ukor Petru ukoliko razmišlja na zemaljski način. Isus je u tome sličan proroku iz sužanjsva koji govori obeshrabrenim sunarodnjacima: „Misli vaše nisu moje misli, i puti moji nisu vaši puti, riječ je Jahvina. Visoko je iznad zemlje nebo, tako su puti moji iznad vaših putova, i misli moje iznad vaših misli!“ Ovo znači da Bog drugačije vrednuje poniženje i neuspjeh od ljudi. Petar je spreman ustrajati u vjeri da je Isus Mesija, ako se Božji postupci budu slagali s njegovim poimanjem Mesije i mesijanstva. Isus mu oštrom kritikom pokušava otvoriti oči za Božji način vrednovanja privremenih neuspjeha.

Petar je znao da iz Isusa govori ljubav. Zato mu nije okrenuo leđa. Ostao je uz Učitelja i zadržao službu pročelnika zbora Dvanaestorice, iako će u samoj muci još jednom pokazati svoju ljudsku slabost, a kad ga Isus poslije uskrснуća rehabilitira, kao obraćeni grešnik koji je doživio Božje milosrđe moći će s više razumijevanja voditi Crkvu. Marko sve ovo piše nakon što je Petar Krista „proslavio“ mučeničkom smrću u Rimu, a povijesni čitatelji Markova evanđelja bili su upravo kršteni Rimljani.

Biti učenik, znači egzistencijalno slijediti Učitelja, ne samo teoretski prihvaćati njegov nauk. Zato Isus govori Petru i svima kasnijim učenicima: „Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom!“. Sam se Isus odrekao sebe ukoliko je izabrao patnju, prezir i nasilnu smrt da bi ostao vjeran Ocu i ljudima. Na slično odricanje zove i svoje sljedbenike. „Nositi svoj križ“ je vjerojatno

mjesto „nositi svoj znak“ iz Ez 9, 4 gdje anđeo Božji Jeruzalemcima, spremnim na vršenje Božjih zapovijedi uz velike žrtve, ubilježava na čelima slovo *Tau*, a Septuaginta je to jednostavno prerekla sa „znak“. Poslije smrti Isusove kršćanski znak spremnosti na volju Božju postao je križ Isusov. Zato „nositi svoj križ“ je kršćanski izraz za požrtvovno vršenje volje Božje u konkretnim okolnostima svakog pojedinca, makar ta vjernost Bogu uključivala i teške žrtve.

U retku 35. jedini Marko ima: „*Tko izgubi svoj život poradi mene i evanđelja, spasit će ga.*“ Matej (16, 24) i Luka (9, 24) na paralelnim mjestima nemaju „*radi evanđelja*“. Marko počinje svoju knjigu kao „*evanđelje Isusa Krista, Sina Božjega*“. U prvoj propovijedi Isus, prema Marku, traži da ljudi vjeruju evanđelju. Evanđelje je radosna vijest o Isusu, dakle ono što Isus čini i govori. Kad Isus u današnjem događaju stavlja na istu razinu sebe i evanđelje, pokazuje svijest o samom sebi: po njemu kao patničkom Mesiji, koji je spreman odreći se samoga sebe, Bog ljude spašava.

U takvog Isusa vjerujemo. Od njega danas prosimo snagu da bismo nosili svoje životne križeve te odricanjem kročili prema vječnom dobitku i mukom prema neprolaznoj radosti.

Mali vjeronaučni leksikon

Pavao apostol

Pavao, grčki; *Παῦλος*, *Paŭlos*, latinski Paulus, apostol naroda (Tarz u Ciliciji, između 5. i 10. god. - Rim, 67).

Rođen u maloazijskoj židovskoj obitelji, sin roditelja s pravom rimskoga građanstva, pa je od rođenja uz židovsko ime *Savao* (*Šaul*) imao i rimsko (*Paulus*).

Stekao rabinsko zvanje u Jeruzalemu i ondašnje helenističko obrazovanje; uz hebrejski i aramejski znao je i grčki jezik. Prema tradiciji židovske dijaspe, izučio je i zanat (šatorarski). Kao pripadnik farizejske sljedbe, predano se držao Zakona, progonio je prve kršćane.

Nakon obraćenja na putu u Damask (33. i 34) pridružio se apostolima, postao organizator kršćanskih zajednica u helenističkom svijetu i prvi začetnik ranokršćanske teologije (paulinizam). Novozavjetna Djela apostolska opisuju njegovo naviještanje evanđelja i tri misijska putovanja.

Počeo je propovijedati u Siriji i Ciliciji (38–44), najprije Židovima, a zatim poganima.

Na prvome putovanju prošao je Ciprom i Malom Azijom (44–47); zahvaljujući njemu Apostolski sabor u Jeruzalemu (49) odlučio je da židovski religijski običaji ne obvezuju obraćene pogane.

Na drugom je putovanju (49–52) organizirao kršćanske zajednice u Makedoniji (Filipi, Solun), prošao kroz Atenu i zaustavio se neko vrijeme u Korintu (50–52).

Na trećem misijskom putovanju vratio se u Efez i ponovno prošao kroz Korint i Makedoniju. Kada je donio u Jeruzalem milodare za kršćansku zajednicu, bio je uhićen i zatvoren u Cezareji. Uputivši, kao rimski građanin, priziv na cara, bio je odveden u Rim, gdje je djelovao (60–63) iz pritvora. Za Neronova progona kršćana ponovno je bio uhićen 66. i sljedeće godine smaknut.

Pavlove poslanice (14), sastavni dio novozavjetnih biblijskih knjiga, nastale su između 50. i 60. Upućene su mjesnim kršćanskim crkvama i sadrže njegovu teologiju, kršćansko naučavanje prilagođeno helenističkomu svijetu. Za sedam poslanica drži se da sigurno potječu od Pavla (Prva poslanica Solunjanima, Poslanica Galaćanima, Prva i Druga poslanica Korinćanima, poslanice Rimljanima, Filipljanima i Filomenu); ostale se poslanice pripisuju njegovim učenicima.

Pavlova teologija razvija prvu kršćansku kristologiju, soteriologiju, ekleziologiju i antropologiju. Prema njemu, čovjek se opravdava vjerom u Krista, čija smrt na križu i uskrsnuće preobražavaju grijeh i smrt. Čovjek je novo stvorenje u Kristu, a Crkva njegovo tijelo. Zbog njegova otvaranja kršćanstva helenističkomu svijetu prozvan Apostolom naroda.

Opći religijski leksikon, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2002..

Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2024..

Govori nam o Davanju

Tada reče bogataš: Govori nam o Davanju.

A on odvrati:

Dajete samo mrvičak ako dajete od bogatstva svoga.

Kad od sebe dajete, istinski dajete.

Jer što je vaše bogatstvo nego stvari koje čuvate i pazite iz straha da vam sutra ne zatrebaju? A sutra, što će sutra donijeti preopreznome psu koji zakopava kosti u neutrtu pijesku dok hodočasnike prati do svetoga grada?

I što je strah od nužde nego nužda sama? Nije li žeđ, koje se strašite dok vam se izvor prelijeva, neutaživa?

Ima ih koji daju mrvičak od mnogoga što imaju - i daju to da bi ih drugi prepoznali, i njihova skrivena želja obezvređuje njihove darove.

A ima ih koji imaju malo i sve daju.

To su vjernici života i darežljivosti života, i njihova škrinja nikad nije prazna.

Ima ih koji daju s radošću, i ta je radost njima nagrada.

Ima ih koji daju s boli, i ta je bol njihovo krštenje.

Ima ih koji daju ne upoznavši boli davanja, niti traže radosti, niti daju opominjući se vrline;

Oni daju kao što u dolini mrča širi miomiris u prostor.

Rukama takvih govori Bog, i na njihove se oči smiješi na zemlju.

Dobro je dati kad tko moli, ali je bolje dati nezamoljen, razumijevanjem;

I čovjeku široke ruke veća je radost naći onoga tko će primiti nego samo davanje.

A ima li išta što ćete zadržati?

Sve što imate jednog će se dana razdati;

Stoga, dajite sada, da doba davanja pripadne vama, a ne vašim baštinicima.

Često kažete: »Dao bih, ali samo potrebitima.«

Ali, voćke u vašem voćnjaku ne kažu tako, ni stada na vašem pašnjaku.

Daju da bi mogli živjeti, jer zadržavati znači propadati.

Zacijelo, tko je vrijedan da primi svoje dane i noći, vrijedan je svega što vi imate.

I onaj koji je zaslužio da pije iz oceana života zaslužuje da napuni čašu i iz vašega potočića.

I koja zasluga može biti veća od one što leži u hrabrosti i povjerenju, dapače u milosrđu, primanja?

I tko ste vi da bi ljudi morali razderati svoje grudi i razgoliti svoj ponos da biste vi mogli vidjeti njihovu vrijednost ogoljelu i njihov ponos postiđen?

Prvo gledajte da sami zaslužite da budete davaoci, i oruđe davanja.

Jer, odista, život daje životu - dok ste vi, koji se smatrate davaocima, samo svjedoci.

I vi primaoci - a svi ste vi primaoci - ne prihvaćajte nikakva tereta zahvalnosti, da ne biste podjarmili sebe i onoga tko daje.

Radije se dignite zajedno s davaocem na njegovim darovima kao na krilima;

Jer, previše se sjećati svojega duga jest sumnjati u plemenitost onoga koji ima prostodušnu zemlju za majku, i Boga za oca.

Andrija Kim Taegon

20. rujna

Andrija Kim Taegon, mučenik, prvi je korejski svećenik, a ujedno i prvi svećenik koji je u Koreji umro za vjeru. Rođen je 21. kolovoza 1821. u plemićkoj obitelji („yangban“), kao sin roditelja obraćenika. Njegov otac Ignatius Kim, također je umro mučenički, 1835. Andrija je kršten u

petnaestoj godini, a u želji da postane svećenik putovao je 1300 milja do najbližeg katoličkog sjemeništa u portugalskoj koloniji Macao. Za svećenika ga je zareadio 1845. u Shanghaiu francuski biskup Jean-Joseph Ferréol. Vratio se u Koreju kako bi djelovao među svojim narodom. Za vrijeme vladavine dinastije Joseon došlo je do strašnih progona kršćana, a nekoliko tisuća je umoreno, među njima i Kim Taegon. Mučen je i glava mu je odrubljena 16. rujna 1846. na rijeci Han, nedaleko korejske prijestolnice Seoula. Blaženim ga je 1925. proglasio papa Pio XI, a papa Ivan Pavao II. proglasio ga je svetim 6. svibnja 1984, s još 103 korejska mučenika, za vrijeme svojeg pastirskog pohoda Koreji. Tom prigodom papa je kazao: „Korejska Crkva jedinstvena je jer su je u potpunosti osnovali laici. Ova nova Crkva, tako mlada, ali ipak tako snažna u vjeri, izdržala je valove i valove progona. Zato, za manje od jednog stoljeća, može se pohvaliti s 10 tisuća mučenika. Smrt tih mučenika postala je kvasac Crkve i potakla današnji procvat Crkve u Koreji. Dan danas njihov besmrtni duh podržava kršćane Crkve u „sjevernoj tišini“ ove nesretne i podijeljene zemlje.“ U Koreji danas živi gotovo 5 milijuna katolika. Sveti Andrija Kim Taegon zaštitnik je korejskih svećenika.

<http://zupajastrebarsko.hr>

NAŠI POKOJNI

KRUNO PINJUH

PU osječko - baranjska, Josipovac, 14. rujna 1995.

GORAN FILAR

PU sisačko - moslavačka Kostajnički Majur 15. rujna 1991.

JOSIP FILAR

PU sisačko - moslavačka, Kostajnički Majur, 15. rujna 1991.

IVICA JELANČIĆ

PU brodsko - posavska Dragalić 15. rujna 1991.

NEDELJKO KLARIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 15. rujna 1991.

TOMO UZELAC

PU ličko - senjska, Gospić, 15. rujna 1991.

MIROSLAV VLAINIĆ

PU ličko - senjska, Gospić, 15. rujna 1991.

MLADEN KATIĆ

PU zadarska, Maslenica, 15. rujna 1991.

IVAN SIROVEC

PU karlovačka poginuo 15. rujna 1992.

ANTUN ZAROŽINSKI

PU brodsko - posavska Velebit 15. rujna 1993.

ANTE ŠKOKO

PU splitsko - dalmatinska, Maljkovo, 16. rujna 1991.

BORIS MEDVED

PU sisačko - moslavačka, Petrinja, 16. rujna 1991.

DAMIR NAĐ

PU bjelovarsko - bilogorska, Doljani, 16. rujna 1991.

DARKO BAJTO

PU vukovarsko - srijemska, u službi, Zagreb, 16. rujna 1991.

DRAGUTIN KOVAČEVIĆ

PU sisačko - moslavačka, Doljani, 16. rujna 1991.

GORAN MAGDIĆ

PU virovitičko - podravska, Grubišno Polje, 16. rujna 1991.

GORAN KUVAČ

PU šibensko - kninska, Šibenik, 16. rujna 1991.

JOSIP KARAGIĆ

PU sisačko - moslavačka, Baćin, 16. rujna 1991.

JOSIP PLEŠA

PU bjelovarsko - bilogorska, Doljani, 16. rujna 1991.

MILAN SABLJAK

PU karlovačka, Josipdol, 16. rujna 1991.

MILENKO POLIMAC

PU šibensko - kninska, Šibenik, 16. rujna 1991.

NIKO BILOBRK

PU sisačko - moslavačka, Petrinja, 16. rujna 1991.

NIKOLA PAPAC

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 16. rujna 1991.

NIKOLA KLARIĆ

PU šibensko - kninska, Šibenik, 16. rujna 1991.

PAVO FIČKOVIĆ

PU brodsko - posavska, Gređani, 16. rujna 1991.

STIPA MATOVIĆ

PU osječko - baranjska, Osijek, 16. rujna 1991.

ŠIMO BOŠNJAKOVIĆ

PU brodsko - posavska, Čovac, 16. rujna 1991.

TOMISLAV JURČEVIĆ

PU sisačko - moslavačka, Petrinja, 16. rujna 1991.

VLATKO BILOBRK

PU sisačko - moslavačka, Petrinja, 16. rujna 1991.

ŽELJKO ADŽIĆ

PU brodsko - posavska, Gređani, 16. rujna 1991.

DARINKO BRITVEC

PU zagrebačka, Petrinja, 16. rujna 1991.

DRAŽEN MUŽIĆ

PU zagrebačka, Petrinja, 16. rujna 1991.

IVICA ŽGELA

PU zagrebačka, Petrinja, 16.rujna 1991.

MARIO OREŠKOVIĆ

PU ličko - senjska, Luka Otočac, 16.rujna 1991.

ANTE DUJIĆ

PU šibensko - kninska, Žitnić, Drniš, 17. rujna 1991.

BOGOSLAV LUKIĆ

PU splitsko - dalmatinska, Maljkovo, 17. rujna 1991.

DAMIR FURDI

PU osječko - baranjska, Osijek, 17. rujna 1991.

GORAN ADRIĆ

PU brodsko - posavska, Vukovar, 17. rujna 1991.

IVAN SREMIĆ

PU sisačko - moslavačka, Šatornja, 17. rujna 1991.

IVICA GRUBAČ

PU splitsko - dalmatinska, Maljkovo, 17. rujna 1991.

JAKOV TOPIĆ

PU splitsko - dalmatinska, Maljkovo, 17. rujna 1991.

KAŽIMIR ABRAMOVIĆ

PU splitsko - dalmatinska, Maljkovo, 17. rujna 1991.

MARINKO KARDUM

PU šibensko - kninska, Šibenik, 17. rujna 1991.

NIKOLA ŽIVKOVIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 17. rujna 1991.

RATKO BRICO

PU brodsko - posavska, Vukovar, 17. rujna 1991.

ŠIME GRABIĆ

PU šibensko - kninska, Oklaj, 17. rujna 1991.

ZORAN BOČINA

PU splitsko - dalmatinska, Maljkovo, 17. rujna 1991.

IVAN LEPČIĆ

PU koprivničko - križevačka, Daruvar, 17.09.1991.

MATO JOVANOVAČ

PU vukovarsko - srijemska, Lipovac, 18. rujna 1991.

LUKA VRKLJAN

PU ličko - senjska, Lovinac, 18. rujna 1991.

MARIO MACEK

PU zagrebačka, Petrinja, 18. rujna 1991.

TOMISLAV BRKIĆ

PU ličko - senjska, Lovinac, 18. rujna 1991.

KREŠO MIHALJEVIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Nuštar, 19. rujna 1991.

ANTUN ZAROŽINSKI

PU brodsko - posavska, Velebit, 19. rujna 1993.

STIPE GILIĆ

PU splitsko - dalmatinska, Mali Lošinj, 19. rujna 1995.

MILAN MIHALJEVIĆ

PU ličko - senjska, Zagreb, 19.09.1991.

NIKOLA VRPOLJAC

PU sisačko - moslavačka, Baćin, 20. rujna 1991.

ZVONKO PAVELIĆ

PU primorsko - goranska, Gospić, 20. rujna 1991.

ŽELJKO MOŽNIK

PU primorsko - goranska, u službi, Donja Dobra, 20. rujna 1997.

BRANKO MARKAS

PU zagrebačka, Sunja, 20. rujna 1991.

DRAŽEN TAKAČ

PU koprivničko - križevačka, Pakrac, 20. rujna 1991.

BOHUMIL DOSTAL

PU bjelovarsko - bilogorska, nestao, Daruvar – Pakrac, 21. rujna 1991.

BRANKO MAREKOVIĆ

PU sisačko - moslavačka, nepoznato nije ekshumiran, 21. rujna 1991.

INGRID KETT

PU istarska, pripadnica Civilne zaštite, Vukovar, 21. rujna 1991.

ŽELJKO MAĐERIĆ

PU bjelovarsko - bilogorska, Pakrac, 21. rujna 1991.

POČIVALI U MIRU

Zaboravljeni križ

U posljednje vrijeme ocu su poslovi išli loše. Kod kuće se stalno svađao s mamom. Zato se njihov dječak najradije skitao.

I djed je bio zle volje. Stalno je pio i ubrzo umro kao da je slutio sramotu koja se nadvila nad cijelu obitelj. Na kraju su zbog dugova morali prodati i kuću.

Majka je trpala posljednje stvari u veliku kutiju, a baka ju je gledala šutke, oslonjena o dovratak. Izvana se čuo zvuk automobilske sirene, znak da je tata postao nervozan.

- *Idem, no, idem!* – mama je promrmljala sebi u bradu. Zatim je podigla glavu i odlučno rekla:

- *Neću se osvrnuti!* – i odmah se potom osvrnula. Bio je to posljednji pogled na izgubljeni dom. Dvije su žene imale oči pune suza.

Baka je još jednom duboko uzdahnula. Teška se koraka odvojila od kuhinje u kojoj je provela gotovo cijeli svoj život.

Mališan odjednom spazi križ koji je nezapažen ostao visjeti na zidu pa poviče:

- *Bako, zaboravili smo na Bogeka!*

- *Jesmo, dijete* – odgovori tužno starica. - *Da nismo zaboravili na Bogeka, sad se ne bismo morali seliti!*